

83 REVMATOLOŠKI TESTI

Zalika Klemenc-Ketiš

1. Kaj so revmatološki testi in za kaj se uporabljajo?

Revmatološki testi so preiskave venske krvi. Uporabljamo jih kot pomoč pri postavljanju diagnoze revmatičnih bolezni.

2. Kaj je namen revmatoloških testov?

Revmatološki testi nam pomagajo pri diagnostiki revmatoloških bolezni. Povedati pa je treba, da ti testi niso zanesljivi; diagnoze ne potrdijo ali ovržejo, zato so zdravniku zgolj v pomoč na njegovi poti do resnične diagnoze, pri čemer sta anamneza in klinični status še vedno odločilnega pomena.

3. Kdo opravlja revmatološke teste?

Odvzeme opravljajo v vsakem laboratoriju.

4. Kdo vas na preiskavo napoti?

Za preiskavo se običajno odloči zdravnik družinske medicine ali klinični specialist internist (revmatolog). Za preiskavo potrebujete laboratorijski listek, včasih pa tudi napotnico.

5. Kako se na preiskavo pripravite?

Za preiskavo ne potrebujete posebnih priprav. Če imate motnje strjevanja krvi (npr. hemofilijo) ali jemljete zdravila, ki vplivajo na strjevanje krvi (npr. acetilsalicilno kislino ali varfarin), morate o tem vedno obvestiti svojega zdravnika in povedati laborantu, ki bo odvzel kri.

6. Kako preiskava poteka?

Kri se odvzame iz vene v komolčnem pregibu roke. Laboratorijski tehnik bo ovil elastičen trak (prevezo) okoli vaše nadlakti in tako ustavil pretok venske krvi. Žile (vene) pod prevezo bodo nabrekli, kar bo olajšalo odvzem krvi. Mesto vboda bo nato očistil z alkoholom in vbodel iglo. Nanjo bo namestil epruveto, kamor se bo natekla kri. Mogoče bo treba napolniti več epruвет. Takrat igle ne bo odstranjeval, ampak bo samo zamenjal epruveto. Prevezo bo odstranil, ko se bo nateklo dovolj krvi. Nato bo odstranil iglo in vbodno mesto pokril s sterilno gazo. Pomembno je, da vsaj pet minut močno pritiskate z gazo na mesto vboda, saj boste tako preprečili nastanek podplutb.

Laboratorijski tehnik bo epruveto z vašo krvjo vstavil v poseben aparat, ki bo izmeril prisotnost in količino revmatoloških faktorjev.

7. Koliko časa preiskava traja?

Odvzem krvi traja do pet minut.

8. Kakšne neprijetnosti lahko pričakujete?

Kri odvezamo iz vene v komolčnem pregibu roke. Preveza, ki jo bo laboratorijski tehnik ovil okoli vaše nadlakti, bo lahko nekoliko tesna. Ob vbodu boste lahko začutili manjšo bolečino.

9. Kakšne so nevarnosti?

Zapleti jemanja venske krvi so redki in jih je zelo malo. Na mestu vboda lahko nastane manjša podplutba, ki jo preprečimo z nekajminutnim pritiskanjem na mesto vboda. Redko lahko pride do otekline vene po končani preiskavi. Temu pravimo flebitis. V tem primeru na mesto vnetja polagamo tople obkladke večkrat na dan. Pri redkih lahko pride do prehodne izgube zavesti. Pri ljudeh z motnjami strjevanja krvi in pri tistih, ki jemljejo zdravila z delovanjem na strjevanje krvi, pa lahko pride do podaljšane krvavitve, zato moramo o tem vedno obvestiti zdravnika.

10. Kdaj bodo znani izvidi?

Čas do izvidov je odvisen od vrste revmatološkega faktorja, ki ga želimo določiti, in od kapacitete laboratorija (nekateri revmatološki faktorji namreč določajo le v izbranih laboratorijih). Običajno pa dobimo izvide v času od enega dneva do enega tedna.

11. Čemu bodo služili izvidi?

Revmatološke teste uporabljamo kot pomoč pri postavljanju diagnoze revmatoloških bolezni. Pozitiven revmatološki test še ne pomeni, da bolezen imamo, prav tako pa negativen test ne pomeni, da bolezen nimamo. Zdravnik se bo namreč za diagnozo revmatoloških bolezni v prvi vrsti odločil na osnovi anamneze in kliničnega pregleda.